

HART VOOR DE AGENT

Voor mij zit een politieagent in hart en nieren. Altijd hard gewerkt voor de baas, met passie. Overuren? Het privéleven moest maar wijken als het onderzoek een vlucht nam, eindelijk een verdachte in het vizier, tapgesprekken om uit te werken, onvoldoende personeel voor de berg werk die er lag.

Deze politieman wil mij niet kennen. Hij wil niet hier zijn, in mijn kantoor, aan deze tafel. Hij wil geen cliënt zijn. Hij wil agent zijn of rechercheur, in ieder geval collega. Het liefste was hij nu ergens anders, bij de collega's, aan het werk, conflicten oplossen op straat, verdachten horen, dossiers samenstellen, briefings bijwonen, bij het koffieapparaat lachen om een flauwe grap, desnoods worden toegesproken door een leidinggevende omdat het werk beter had gekund. Of een veeg uit de pan krijgen omdat het gedrag in privé op het randje van het geoorloofde was. Maar niet dit. Thuis zitten, geen contact met de mensen die zo vertrouwd als familie zijn geworden, de blik in de toekomst die eindigt in een donker gat. Wanhoop.

Mijn cliënt heeft een telefoontje gekregen van zijn leidinggevende. Hij moest zich de volgende dag bij hem melden. Verder kon hij er nog niets over zeggen. Mijn cliënt heeft die nacht niet veel geslapen. Het telefoontje kwam onverwacht. Naar de reden ervan kon hij alleen maar gissen. Er lag toch geen bevordering in het verschiep? Er was naar zijn idee ook niets bijzonders voorgevallen op het werk – of toch, bij die wat hardhandige aanhouding? Enigszins ongerust klopte hij aan bij zijn chef. In de tien minuten daarna hoorde hij woorden waarvan hij de betekenis nauwelijks kende. CIE-informatie, resultaten oriënterend onderzoek, intake VIK, verdachte, buitenfunctiestelling. "Spullen ophalen van je werkplek", dat was begrijpelijk en tot slot: "Voorlopig geen contact met je collega's. Contactverbod." Dat laatste dreunde na en sloeg hem bijna ter plekke knock out. CONTACTVERBOD "Is het dan verboden om ...eh...?" had hij geprobeerd om enige helderheid te krijgen. "Ja, om contact op te nemen met je collega's, in ieder geval zolang het onderzoek loopt." →

"DEZE POLITIEMAN WIL MIJ NIET KENNEN"

En nu zit mijn cliënt bij mij en luistert naar mijn uitleg over ordemaatregelen, het Barp, dat het strafdossier door de korpschef gebruikt mag worden in een disciplinaire procedure, over wat hij van mij mag verwachten als ik hem bijsta tijdens het verhoor en de verdere procedure, over zwijgrecht en verantwoordingsplicht. Mijn cliënt kijkt naar mij alsof hij zich realiseert dat hij in de verkeerde film is beland. Een lange weg van onzekerheid ligt voor hem, van verhoor naar dossieranalyse via onderzoekswensen naar de vervolgingsbeslissing van de officier van justitie. En het parallel lopende pad van verantwoordingsgesprek naar voornemen van de korpschef en via de zienswijze naar het definitieve besluit. Het duizelt. Ik overhandig de infographics die ik van beide procedures heb gemaakt. Om nog eens na te kijken, als houvast.

Van de ene op de andere dag kukelen mijn cliënten van een stabiel bestaan in een moeras van onzekerheden. Kennis over de verschillende fasen in de procedures, de afwegingen die daarbij worden gemaakt en de rechten en de plichten kan tegenwicht bieden aan het gevoel overgeleverd te zijn aan officier van justitie en bevoegd gezag. Op verschillende momenten is er regie mogelijk en daar moet je gebruik van maken. Een advocaat (of gemachtigde) kan daarbij helpen.

Procedures duren per definitie te lang. Mijn cliënten wachten weken of maanden tot we bij het volgende piketpaaltje in de procedure zijn. Onzekerheid ondermijnt de zin in het leven. Sommige leidinggevendenden binnen de politie laten hun medewerker niet los, maar anderen bieden geen steun. Gezien worden en blijven is van levensbelang. Een agent, welke agent dan ook, is immers voor alles een mens, met een hart en met nieren. ■

Magrete van der Steeg
www.advocaatpolitiezaken.nl

Iets meer over het contactverbod

Wanneer een politieambtenaar op non-actief wordt gezet met een besluit tot buitenfunctiestelling, zegt de leidinggevende er geregeld bij dat het niet de bedoeling is dat hij contact opneemt met zijn collega's. De Centrale Raad van Beroep, de hoogste rechter in ambtenarenzaken, heeft bepaald dat een contactverbod in de vorm van een dienstopdracht tot gevolg heeft dat er inbreuk wordt gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van de ambtenaar (CRvB 16-1-2014, ECLI:NL:CRvB:2014:158). Een dergelijk besluit moet daarom ook zorgvuldig worden genomen. Anders dan het ontzeggen van de toegang tot politiegebouwen (art. 73 Besluit algemene rechtspositie politie), is een contactverbod niet wettelijk geregeld. Een contactverbod mag worden opgelegd als dit noodzakelijk is om de rust in de organisatie te bewaren en om het interne of strafrechtelijke onderzoek zorgvuldig te laten verlopen (CRvB 1-2-2018, ECLI:NL:CRvB:2018:387). Dat het noodzakelijk is, zal het bevoegd gezag wel moeten kunnen onderbouwen. Wanneer een contactverbod mondeling wordt gegeven, kan er onduidelijkheid ontstaan over de duur en de reikwijdte ervan (Rb Overijssel 10-6-2015, ECLI:NL:RBOVE:2015:2772). De ambtenaar kan tegen een contactverbod bezwaar aantekenen op grond van de Algemene wet bestuursrecht, ook als het niet op schrift staat (art. 8:2 lid 2 Awb).

Magrete van der Steeg
www.advocaatpolitiezaken.nl

